

Hoger
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.

3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 100 scorepunten worden behaald.

Het aantal scorepunten is de som van:

- a. 10 scorepunten vooraf;
- b. het aantal voor de beantwoording toegekende scorepunten;
- c. de extra scorepunten die zijn toegekend op grond van een beslissing van de CEVO.

6 Het cijfer van het centraal examen wordt verkregen door het aantal scorepunten te delen door het getal 10.

3 Antwoordmodel

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Algemeen gedeelte

Palladio

Maximumscore 3

- 1 Vier van de volgende:
- blokvorm/balk: het hoofdgebouw en/of de portieken
 - cilinder: centrale koepelzaal
 - prisma: timpaanvormig dak boven portieken
 - kegel: dak centrale koepelzaal (exterieur)
 - halve bol: koepel (van binnenuit gezien)
 - (afgeknotte) piramide: dak van het hoofdgebouw

Indien drie antwoorden juist	<u>2</u>
Indien twee antwoorden juist	<u>1</u>
Indien minder dan twee antwoorden juist	<u>0</u>

Maximumscore 3

- 2 Drie van de volgende:
- klassieke elementen, zoals bijvoorbeeld zuilen, portico's, timpanen, lijstwerk, beelden op het dak
 - symmetrische plattegrond of centraalbouw (met koepel)
 - ideale verhoudingen of evenwicht tussen horizontale en verticale elementen
 - geometrie van het gebouw zet zich voort in het tuinplan

Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>

Maximumscore 2

- 3 Koninklijk: door de statige representatieve voorkant met klassieke entree, bordes met trappen en beelden
Verpozing: aan de zeezijde heeft de grote zaal een uitbouw met veel glas en/of (vijf) deuren en een terras

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 1	
4 ☐ Bij Palladio centraalbouw, bij paviljoen een middenas: het bestaat uit een hoofdvertrek (grote zaal) met twee zijvleugels en het heeft één portico (de Villa Rotonda heeft er daar vier van)	
Maximumscore 3	
5 ☐ Drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • gebruik van klassieke elementen (zuilen, timpaan, lijstwerk/fries) • symmetrische plattegrond • heldere ordening van de elementen, of: strenge/sobere indeling van de gevels • scherpe contouren en/of afbakening van vormen • voorkeur voor natuursteen en/of pleisterwerk 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 1	
6 ☐ Hij heeft het museum ingegraven in het duin, (inclusief de buitenterrassen, die niet boven het duin uitsteken).	
Maximumscore 2	
7 ☐ Twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • de overkapping bestaat uit glas/bovenlichten (waardoor ook licht op de ronde wand valt) • de grote zaal wordt verder belicht door lichtstraten langs de gebogen wanden • hij heeft royale terrassen aangelegd waardoor veel beelden buiten in het daglicht staan 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 2	
8 ☐ Links zijn terrassen in de open lucht (muurtjes en trappen te zien), rechts zijn overdekte museumzalen (en ook twee openlucht-terrassen of patio's)	<u>1</u>
De terrassen links zijn op verschillende niveaus aangelegd, hoger dan de zalen (en de patio's) rechts, die op één niveau liggen	<u>1</u>
Vervreemding	
Maximumscore 2	
9 ☐ Voorstelling: een paar schoenen gaat over in blote voeten, iets wat in werkelijkheid niet bestaat; je ziet iets anders dat je verwacht te zien Vormgeving: iets wat niet bestaat is naturalistisch, bijna fotografisch geschilderd, waardoor het wél echt lijkt te bestaan	
Maximumscore 1	
10 ☐ Surrealisme	
Maximumscore 1	
11 ☐ Eén van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • de glans van de echte japon interfereert met de glans van de gezeefdrukte afbeelding • de glanzende stof van de japon doet denken aan voeringstof (en de gezeefdrukte foto stelt voeringstof voor) 	
Maximumscore 2	
12 ☐ Het maakt het model anoniem, waardoor de nadruk op het kledingstuk komt te liggen	<u>1</u>
Het geeft een surrealistisch of vervreemdend effect aan het geheel, of: het verwijst naar bepaalde Magritte-schilderijen, waarbij hoofden bedekt zijn	<u>1</u>

Maximumscore 1

- 13 Door de videoprojectie en het bijbehorende geluid lijkt de pop bezielde; het lijkt of hij je kan zien en tegen je praat.

Maximumscore 3

- 14 Drie van de volgende:
- de pop is van stof en heeft een heel primitieve vorm (met een kussen als hoofd) en omdat hij griezelig echt lijkt door de projectie denk je dat er een klein echt mens ligt
 - er is een volwassen hoofd op de kop van de pop geprojecteerd, dat maakt het nog vreemder
 - de pop ligt in een koffer die half open staat: hij dreigt erin opgesloten te raken en/of het ziet eruit of hij er niet uit eigen kracht uit kan komen
 - het is een donkere koffer, alleen het sprekende hoofd is verlicht: spookachtig

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 2**

- 15 Twee van de volgende:
- alle drie werken hebben een fotografisch/realistisch karakter (geschilderd, gezeefdrukt, geprojecteerd)
 - in alle werken is het menselijk lichaam uitgangspunt
 - er is bij alle werken een discrepantie tussen wat je ziet en wat je ervaart of interpreteert, of: overal is sprake van twee niveaus van werkelijkheid of van vervreemding

Indien één antwoord juist

1**Marcel Wanders****Maximumscore 2**

- 16 Twee van de volgende:
- er is geen frame, alleen 'bekleding'/vlechtwerk
 - door de hangende vorm lijkt de stoel zacht en slap
 - de poten staan te schuin, waardoor het lijkt of ze geen gewicht kunnen dragen
 - opvallend open vorm, of: lineair karakter

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 3**

- 17 Drie van de volgende:
- de tafel krijgt een fragiel karakter
 - de tafel wordt transparant
 - de patronen geven aan alle kanten een decoratief effect
 - de ribben van de kubus vervagen
 - het lijkt meer een kunstwerk dan een gebruiksvoorwerp

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 4**

- 18 Links op de foto: tweedimensionaal karakter:
Staande gesloten plaat, waardoor de lamp plat lijkt (en je de oranje vorm niet ziet) 1
Uitgezaagd gat in de vorm van de voet van een schemerlamp met een bijpassende echte kap 1

Rechts op de foto: ruimtelijk, lijkt staande lamp

De plaat lijkt hier een staaf met een kapje 1

De opvallende oranje vorm lijkt hier tegenaan te leunen 1

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 2

- 19 Twee van de volgende:
- steunt de plaat, die anders niet zou kunnen blijven staan
 - bevat of verbergt de bedrading en/of transformator
 - de krul bovenaan kan als handvat fungeren

Indien één antwoord juist 1

Maximumscore 2

- 20 Er is van boven naar beneden een verloop van licht naar donker of naar steeds meer schaduw. Dit komt doordat de lamp maar één gloeilamp bevat die in de bovenste kap hangt.

Indien een relevant deel van het antwoord juist 1

Maximumscore 1

- 21 Wanders heeft bestaande voorwerpen gebruikt; door de stapeling ontstaat een nieuw object.

Maximumscore 1

- 22 Voor elke vaas is steeds een nieuwe spons nodig (waardoor elke vaas een beetje anders, dus uniek is).

Maximumscore 1

- 23 Eén van de volgende:
- de vormgeving hoeft niet meer logisch en functioneel te zijn maar mag fantasievol en/of decoratief zijn
 - vormgeving is opvallend geworden: in plaats van dienend te zijn ligt vaak de nadruk op vindingrijkheid en speelsheid

Tekenen

Op de vismarkt

Maximumscore 2

- 24 Twee van de volgende:
- tafels met uitgestalde waar (met groepjes mensen erover gebogen)
 - het rommelige van een markt wordt onder meer gesuggereerd door dingen op de grond
 - enkele vrouwen in klederdracht (zoals in Breitners tijd vaak op vismarkten te zien was)

Indien één antwoord juist 1

Maximumscore 3

- 25 Drie van de volgende:
- kleuraccenten verspreid over het hele vlak
 - lichtaccenten verspreid over het hele vlak
 - verschillende richtingen in de compositie
 - grove textuur die ontstaat door de hanteringswijze, of: vlotte toets
 - afsnijding suggereert een 'uitsnede uit het leven', of suggereert betrokkenheid

Indien twee antwoorden juist 2

Indien één antwoord juist 1

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 3	
26 ☐ Drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • de kraam met de vrouw neemt het grootste deel van het schilderij in beslag • de vrouw is als enige naar ons toegewend • vrouw en vissen zijn zeer gedetailleerd geschilderd (waarbij verschillende soorten vis te herkennen zijn) • vrouw en vissen worden geaccentueerd door het licht • de dakrand, zuilen en tafelrand omlijsten de vrouw en de vissen • het heldere rood van de zalm trekt de aandacht 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 1	
27 ☐ Eén van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • het is een kraakheldere kraam, zonder rommel, waar de vissen netjes in het gelid liggen en de visvrouw doet toegewijd haar werk: beeld van deugdzaamheid • op de achtergrond geeft de kerktoren aan dat ook het werk van de mensen in het licht van Gods bedoelingen moet worden gezien 	
Maximumscore 3	
28 ☐ Drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • levensechte uitbeelding • het schilderij is een eenheid met hier en daar een accent waar de blik op valt, of: meer totaalbeeld dan optelling van details • spel met licht en donker, of: ruimte scheppend met licht • nadruk op schuine richtingen in de compositie • precieze stofuitdrukking 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 1	
29 ☐ (De voorstelling:) het is een genrestuk of het beeldt een alledaagse/burgerlijke gebeurtenis uit (met een moraliserende inslag).	
Maximumscore 3	
30 ☐ Drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • (vluchtige) weergave van een alledaagse gebeurtenis in de buitenlucht • vlotte toets, of: schetsmatig, niet gedetailleerd • veel van de kleuren ontstaan door een vorm van optische menging (verschillende kleuren in zichtbare verfstreken naast elkaar in plaats van vloeiende kleurovergangen) • licht en schaduw zijn tegen elkaar aangezette partijen • abrupte afsnijdingen van het beeld, of: momentopname, of: lijkt niet geënceneerd 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 1	
31 ☐ Breitner gebruikt veel onverzadigde kleuren, of: Breitner gebruikt veel zwart en bruin, terwijl de Fransen de kleuren van het spectrum gebruiken (en hun kleuren meer volgens theorieën (optisch) mengden)	

Kirchner en Kandinsky**Maximumscore 3**

- 32 Drie van de volgende:
- het zijn de enige plaatjes (en ze zijn gelijkwaardig)
 - de portretten zijn verbonden door het zwarte vlak (en twee aan twee door twee brugvormen)
 - alle vier plaatjes hebben eenzelfde kartelrand
 - ze zijn twee aan twee enigszins naar elkaar toegericht

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 2**

- 33 Twee van de volgende:
- veel hoekige en scherpe vormen
 - sporen van bewerking te zien (het gutsen/uitdiepen van de drukvorm)
 - afwisseling in zwarte en witte lijnen/vlakken/vormen, of: zuiver zwart-wit (geen grijstonen)

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 2**

- 34 Twee van de volgende:
- niet verfijnd: de hoekige vormen sluiten aan bij de expressionistische vormtaal (ruw, vereenvoudigd, direct en volks, niet elitair)
 - maakt sterke expressieve zwart-witcontrasten mogelijk
 - er is kracht voor nodig, het is een ruige techniek en dat is te zien aan het resultaat
 - het is een relatief eenvoudige grafische techniek (dus geen scholing nodig) waarin spontane uitingen mogelijk zijn

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 1**

- 35 Blauw wordt door Kandinsky beschouwd als de meest 'geestelijke' kleur (hemels).

Maximumscore 2

- 36 Twee van de volgende:
- er zijn in het blauw transparante lagen over elkaar te zien, bijvoorbeeld bij het hoofd van het paard
 - de onregelmatige blauwe vlekken variëren van kleur en toon
 - op veel plaatsen in het blauw zijn droogranden te zien

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 3**

- 37 Drie van de volgende:
- de afgebeelde vormen van ruit en paard zijn maar voor een deel herkenbaar (abstract spel van lijnen en vlakken)
 - de blauwe vlekken vallen niet binnen de contouren, lijken zelfstandig
 - sommige vormen zijn niet te duiden (bijvoorbeeld onder en links van de ruit)
 - achtergrond en voorgrond lijken inwisselbaar door de witte delen

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1

Close-up**Maximumscore 3**

- 38 Drie van de volgende:
- de afsnijding aan vier kanten door het kader
 - de kom met glazuur is bijna beeldvullend
 - onbestemde, bijna egale achtergrond
 - doordat het een bovenaanzicht is lijkt het beeld vlakker
 - het (bijna onnatuurlijke) verzadigde harde rood tegen het verzadigde blauw

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 2**

- 39 Twee van de volgende:
- voorstelling: alledaags voorwerp of product van de consumptiemaatschappij
 - reclame-achtig karakter door groot formaat of door 'schreeuwerige' kleuren
 - gladde hanteringswijze of ontbreken van persoonlijk handschrift

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 1**

- 40 Eén van de volgende:
- het rood van de stoel is niet verzadigd, of: is met wit en zwart vermengd (het rood van de kom is verzadigd)
 - het rood verloopt geleidelijk naar rose (waardoor matte zachte stof wordt gesuggereerd), of: veel schakeringen in het rood (de kom is minder genuanceerd)

Maximumscore 2

- 41 Twee van de volgende:
- de uitsnede is zo gekozen dat rechtsboven een rechthoek overblijft die correspondeert met het schaduwvlak linksonder
 - de rechterkant van de leuning op de voorgrond loopt tot het midden van het vlak
 - er is een vierdeling in de compositie te zien, ongeveer volgens de middenassen van het kader

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 1**

- 42 Eén van de volgende:
- de uitsnede levert een beeld op waarin de herkenbaarheid van de stoel niet meer op de eerste plaats komt: het is eveneens een bijna abstracte compositie van vormen
 - door het bijzondere standpunt en/of de uitsnede en/of de lichtval legt de kunstenaar meer nadruk op (een samenspel van) vormen en kleurschakeringen dan op de eigenlijke voorstelling

Maximumscore 1

- 43 Door de (naturel) kleur en de textuur van het doek verbeeldt hij de aarde (materie).

Maximumscore 2

- 44 Oneindigheid: op het schilderij worden alleen aarde en lucht gesuggereerd, gescheiden door een horizon. Dit geeft een idee van oneindigheid.
- Tijdloosheid: zowel 'aarde' als 'lucht' zijn leeg, zelfs geen wolken die voorbijgaan en tijdsverloop aangeven

11

Maximumscore 1

- 45 Eén van de volgende:
- de witte streep wordt horizon: een abstracte compositie wordt een landschap
 - er ontstaat spanning tussen het schilderij als ding (een stuk opgespannen doek met minimale beschildering) en de sterke illusie van een ruimtelijke voorstelling
 - de witte lijn geeft in deze stand rust en evenwicht tegenover het gekantelde doek

Maximumscore 2

- 46 Eén van de volgende:
- afbeelding 21 en 22 drukken je met de neus op een (schijnbaar) onbelangrijk detail; bij afbeelding 23 gaat het meer om een suggestie dan om een herkenbaar gegeven
 - afbeelding 21 en 22 blijven binnen het alledaagse (de nabijheid van de mens speelt een rol); afbeelding 23 toont een universeel beeld of mist elk spoor van menselijke aanwezigheid
 - afbeelding 23 suggereert verte of eindeloosheid, afbeelding 21 en 22 toont de aanwezigheid van dingen

Indien een relevant deel van een antwoord juist

1

Handenarbeid**Bologna en Zadkine****Maximumscore 3**

- 24 Drie van de volgende:
- hij beperkt zich tot één Romein, één Sabijn en één Sabijnse
 - de Romein draagt de vrouw hoog boven zich
 - de vrouw protesteert (in gebaren en blik)
 - de Sabijn is ingeklemd tussen de benen van de Romein en daarmee overwonnen

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 2

- 25 Twee van de volgende:
- vereist grote vaardigheid met steen en gereedschap, onder meer vanwege het grote formaat
 - vereist gedegen kennis van en inzicht in anatomie (van samengestelde mensfiguren)
 - complexe compositie, of: veel verschillende volumes, of: veel verschillende richtingen
 - vrij veel dunne/uitstekende delen

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 3

- 26 Drie van de volgende:
- sterke actie, of weergave van een moment, of het vertonen van spierkracht
 - dramatisch onderwerp of dramatisch thema, of: theatraal, of: emotionele gezichtsuitdrukking(en)
 - veel verschillende richtingen, of: dynamiek, of: complexe compositie
 - grote plasticiteit, of: 'ruimtedoordringend' karakter

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 1

- 27 Het beeld is bedoeld om van alle kanten bekeken te worden, dus moet het ergens staan waar je er omheen kunt lopen.

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 1	
28 ☐ Het antwoord moet de volgende strekking hebben: Het beeld is eerder theatraal of 'bedacht' (en esthetisch) dan dramatisch; de Romein houdt de vrouw stevig maar niet gewelddadig vast en de Sabijn daaronder poseert ook nogal 'fraai' en ziet er niet uit als iemand die geen verzet meer kan bieden.	
Maximumscore 3	
29 ☐ Drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • armen in de lucht gestoken • houding (en handen) enigszins 'geknakt' of verwrongen • gedeformeerde vormen • gat in de romp 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 2	
30 ☐ Twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • zware massieve vorm • zware hoekige benen • handen omhooggericht, of: rijst op, richt zich op 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 2	
31 ☐ Bologna: emoties alleen weergegeven door (toneelmatige) houdingen en gezichtsuitdrukkingen; verder is het beeld esthetisch en/of academisch Zadkine: emoties ook door de houding en/of het gebaar weergegeven, maar vooral door de expressieve vervorming	
Maximumscore 2	
32 ☐ De twee volgende: <ul style="list-style-type: none"> • geometrische schematisering van vormen of constructie van vormen • positieve en negatieve vormen gebruikt 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Vermeersch en Manders	
Maximumscore 2	
33 ☐ Twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • forse gedrongen lichaamsbouw (met brede schouders en korte nek) • afwachtende of uitdagende houding, of: lichte spreidstand • kaalgeschoren (in verband met weinig grip) 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 2	
34 ☐ Twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • uit platen klei gemodelleerd • massief gemodelleerd, dan gipsen mal gemaakt en keramisch afgedrukt • met rollen klei opgebouwd 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
35 ☐ Drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • frontaal karakter, of: symmetrische vorm • statisch karakter of stijve houding • geschematiseerde vormgeving • ovale ogen, of: 'klassieke' neus, of: maskerachtige gezichten • overeenkomstige haardracht 	
Indien twee antwoorden juist	<u>1</u>
Indien minder dan twee antwoorden juist	<u>0</u>
Maximumscore 1	
36 ☐ Het beeld wordt uitgehakt (of gebeeldhouwd): er wordt materiaal weggehaald door middel van zagen, hakken (en daarna wordt het geschuurd en/of gepolijst)	
Maximumscore 3	
37 ☐ Vier van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • anoniem karakter of geen persoonskenmerken of geen geslachtskenmerken • stijve houdingen • afstaande onbeweeglijke armen • proporties lijken meer op die van poppen dan op die van mensen: groot hoofd, korte benen, gedrongen lijf • handen en voeten zijn sterk vereenvoudigd (als bij dummies) • lijn bij heupen suggereert scharnieren van benen of suggereert dat romp en benen losse onderdelen waren • (bijna) identiek als serieproducten • ze staan niet op hun voeten maar steunen tegen de muur (tenen staan omhoog) 	
Indien drie antwoorden juist	<u>2</u>
Indien twee antwoorden juist	<u>1</u>
Indien minder dan twee antwoorden juist	<u>0</u>
Maximumscore 2	
38 ☐ Twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • ze hebben geen contact met elkaar, of: ze doen niets • de stijve, levenloze houding en/of gezichtsuitdrukking • ontbreken van kleding en/of attributen (wat ze tijdloos maakt) • ze zijn bijna identiek alsof het geen individuen zijn of alsof ze geen eigen persoonlijkheid hebben • door hun opstelling tegen de muur lijkt het of ze vergeten zijn, of tot een andere, niet reële wereld behoren 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Vazen	
Maximumscore 2	
39 ☐ Uit een plaat: Eén van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • er zijn geen naden te zien, dat versterkt het idee van één plaat • ziet er door de 'plooiën' uit als een (gestolde) geplooid lap met vier punten Vierkant: de punten zijn ongeveer op dezelfde hoogte en de vorm is vrij symmetrisch, daarom lijkt het of de grondvorm een vierkant was (en geen rechthoek), of: de verhouding tussen hoogte en breedte suggereert dat de grondvorm een vierkant is	<u>1</u>
	<u>1</u>

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 1	
40 ☐ De plaat wordt zacht door de verhitting en vormt zich dan om een steun: de vier punten buigen omlaag.	
Maximumscore 2	
41 ☐ Unicum: de vorm ligt niet vast, elk exemplaar is (iets) anders geplooid, of: veel kleur-, vorm- en formaatvariaties mogelijk	<u>1</u>
Gemakkelijk of snel te maken in grote oplage: het materiaal (een gesneden en gekleurde glasplaat) hoeft alleen te worden verhit, of: eenvoudige basisvorm (vierkante glasplaat) en eenvoudig ontstaansproces (verhitting)	<u>1</u>
Maximumscore 2	
42 ☐ Twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • dunne steel, of: teer, fragiel • bovendeel is een uitwaaiierende kelkvorm • veelkleurig en/of met 'nerven' 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 3	
43 ☐ Jugendstil of Art Nouveau	<u>1</u>
Twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • organisch motief, of: geïnspireerd op de natuur • glanzend kleurverloop (als een juweel) • verfijnde elegante vormen 	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 1	
44 ☒ A	
Maximumscore 3	
45 ☐ Afbeelding 28 (en 29): ziet er complex genoeg uit om zonder bloemen aantrekkelijk te zijn, of: een boeket zou 'uit elkaar vallen' (door de verhouding hoogte/breedte)	
Afbeelding 30: steel is heel dun, er kan eigenlijk maar één bloem in, of: kan gemakkelijk omvallen	
Afbeelding 31: strakke geometrische vorm maakt van de vaas een beeld, dat ook zonder bloemen 'af' is, of: deze vaas is te kort voor zo'n brede opening	

Textiele werkvormen

Mode

Maximumscore 3	
24 ☐ Vier van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • ze draagt een (witte) cotte/onderjapon met daar overheen een (rood-groene) surcotte of overjapon • de japon heeft een lagere halsuitsnijding dan in de vroege Middeleeuwen • de surcotte heeft een strak kort lijfje • de surcotte heeft (lange) strakke mouwen • de rok is lang en zeer breed en geplooid • er zijn twee kleuren gebruikt voor de surcotte (rood en groen) en voor de mouwen (effen rood en gedessineerd donkerrood) • japon heeft een sleep en/of verbergt de voeten 	
Indien drie antwoorden juist	<u>2</u>
Indien twee antwoorden juist	<u>1</u>
Indien één antwoord juist	<u>0</u>

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 1	
25 ☐ Er wordt verwezen naar het toekomstige moederschap van de vrouw of naar het belang van de vruchtbaarheid van de vrouw.	
Ze is zwanger	<u>0</u>
Maximumscore 1	
26 ☐ Eén van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • de rok is van voren omhoog getrokken aan één punt (en wordt vastgehouden) • de rok is zeer breed (en geplooid) en heeft een verhoogde taille 	
Maximumscore 2	
27 ☐ Twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • de kleding is veelkleurig, of: er zijn stoffen in diverse kleuren gebruikt (en kleurstoffen waren duur) • gebruik van gedessineerde stoffen • de kleding is op maat gemaakt 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 2	
28 ☐ Drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • volumineuze (ballonvormige) rok • overdadig stofgebruik (in de rok) • zwarte strik op de heup • glanzende stof (zijde) • één blote schouder en arm 	
Indien twee antwoorden juist	<u>1</u>
Indien minder dan twee antwoorden juist	<u>0</u>
Maximumscore 3	
29 ☐ Drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • door de zwarte vetersluiting/de opvallende sluiting • de japon is half strapless • door de zeer ongewone vorm van de rok (excentriek) • de kleurcombinatie rood-zwart doet een beetje erotisch aan 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 2	
30 ☐ Twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • vanwege de glans, die een luxe/feestelijk karakter geeft • de glanzende stof versterkt de licht-schaduwwerking • er is een vrij stijve zijden stof gebruikt, die goed 'in vorm' blijft staan 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maliënkolder	
Maximumscore 1	
31 ☐ Het is zwaar en belemmert de bewegingsvrijheid.	

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
<p>32 ☐ Twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het materiaal is in plaatjes geknipt die met ringetjes aan elkaar zijn bevestigd, zodat het geheel enigszins flexibel wordt • op plaatsen waar het lichaam meer volume heeft (borsten) ontstaan bredere/grotere openingen tussen de plaatjes • in de taille hangen de plaatjes tegen of over elkaar • onderin zijn de plaatjes groter dan in het bovenstuk 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Indien minder dan twee antwoorden juist	<u>0</u>
Maximumscore 3	
<p>33 ☐ Drie van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plaatjes zijn afwisselend glad en bewerkt • open en dicht • japon is kort (mini), de mouwen zijn ongewoon lang • het materiaal is hard en onbuigzaam, maar de japon welft toch mee met het lichaam 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 1	
<p>34 ☐ Door langs de halslijn ook driehoekige plaatjes te gebruiken en door de vierkanten in schuine richting te plaatsen.</p>	
Maximumscore 1	
<p>35 ☐ Tijd van de ruimtevaart: veel aluminium en andere lichte metalen toegepast in allerlei artikelen.</p>	
Maximumscore 3	
<p>36 ☐ Drie van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het is gemaakt van breekbaar materiaal • scherven en ijzerdraad zijn hard en scherp • het vest is relatief zwaar dus oncomfortabel • constructie ziet er niet sterk uit; het lijkt of het bij beweging gemakkelijk los zal laten • je kunt er moeilijk kledingstukken overheen dragen 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 3	
<p>37 ☐ Drie van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • harde delen door constructie flexibel geworden • opbouw door kleine losse delen tot een geheel samen te voegen, of herhaling van elementen • harde materialen zijn verwerkt tot een kledingstuk, of: met niet-textiele materialen is een kledingstuk gemaakt • afwisseling van open en gesloten delen • eenvoudige modellen (door de beperkingen van het materiaal) 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
38 ☐ Afbeelding 34: keuze van ongebruikelijk materiaal (en techniek) voor kleding maar nog draagbaar	<u>1</u>
Afbeelding 35: is niet zozeer mode als wel een demonstratie of bijna een autonoom kunstwerk (met opzet breekbaar, 'tweedehands' materiaal waarmee een ongebruikelijk 'kledingstuk' ontstaat)	<u>1</u>
Draden	
Maximumscore 1	
39 ☐ In de lap zijn regelmatige sneden gemaakt.	
Maximumscore 2	
40 ☐ Drie van de volgende:	
<ul style="list-style-type: none"> • de stof wordt transparant • het lijkt licht van gewicht • er ontstaat een (wisselend) lijnenspel • de stof wordt soepeler • de contourlijn zakt door de insnedes meer uit 	
Indien twee antwoorden juist	<u>1</u>
Indien één antwoord juist	<u>0</u>
Maximumscore 2	
41 ☐ Twee van de volgende:	
<ul style="list-style-type: none"> • er ontstaan nu stralen (als een waaier van veren) • door punten te gebruiken kun je recht op de draadrichting insnijdingen maken zonder dat de lap uit elkaar valt • recht op de draad kun je zuiverder insnijdingen maken • zijde is niet leverbaar in zulke grote formaten dat er een cirkel met een doorsnede van 380 cm uitgehaald kan worden 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 3	
42 ☐ Drie van de volgende:	
<ul style="list-style-type: none"> • de symmetrische vorm/de halfronde vorm verwijst naar vleugels • de lijnen vanuit het centrum lijken op pennen van veren • de afgeronde uiteinden tussen de pennen doen denken aan veren • de gelaagdheid • het luchtige, zachte doet denken aan het lichte, tere verenkleed • het lijkt of het geheel open en dicht kan klapperen als bij vleugels 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 2	
43 ☐ Twee van de volgende:	
<ul style="list-style-type: none"> • het materiaal heeft een fragiel/kwetsbaar/transparant karakter • de pastelkleur geeft het werk een teer uiterlijk • het materiaal is aangetast en lijkt daardoor enigszins versleten of vergaan 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>

Maximumscore 2

- 44 Twee van de volgende:
- (de ruimte is donker gehouden:) het licht geeft effecten van draden op wand en vloer, of: schaduwspel op de vloer
 - door het licht wordt de transparantie van het werk versterkt
 - de drie bogen lijken zelf licht uit te stralen

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 3

- 45 Drie van de volgende:
- abstracte geometrische vorm(en)
 - opgebouwd uit eenvoudige elementen (draden) of: herhaling van dezelfde elementen (bolle vormen en/of draden)
 - onpersoonlijke vormgeving (hoeft niet door de kunstenaar zelf uitgevoerd te worden)
 - de witte kleur
 - 'eenvoudige' techniek/bewerking

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1

Rechten:

Afbeelding 9 en 35: Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam; foto's: Studio Tom Haartsen

Afbeelding 10: Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam; foto: Maurice Scheltens 1997/UNIT C.M.A.

Afbeelding 18: Rijksmuseum Amsterdam

Afbeelding 21 en 22: Stedelijk Museum Amsterdam

Met dank aan Mark Manders (afbeelding 27) en Marcel Wanders (afbeelding 12 tot en met 16)

Einde